

# KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

**aruandeaasta algus:** 01.01.2023

**aruandeaasta lõpp:** 31.12.2023

**ärinimi:** OÜ ELPA i.e.

**registrikood:** 10939959

**postiaadress:** Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa,  
Keemia tn 4-38

**postisihthnumber:** 10616

**telefon:** +372 53407746, +372 6398840

**faks:** +372 6398841

**e-posti aadress:** arnold@elpa.ee

**veebilehe aadress:** www.elpa.ee

## Sisukord

|                                                       |    |
|-------------------------------------------------------|----|
| Tegevusaruanne                                        | 3  |
| Raamatupidamise aastaaruanne                          | 5  |
| Konsolideeritud bilanss                               | 5  |
| Konsolideeritud kasumiaruanne                         | 6  |
| Konsolideeritud rahavoogude aruanne                   | 7  |
| Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne          | 8  |
| Raamatupidamise aastaaruande lisad                    | 9  |
| Lisa 1 Arvestuspõhimõtted                             | 9  |
| Lisa 2 Lühiajalised finantsinvesteeringud             | 13 |
| Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed                           | 14 |
| Lisa 4 Varud                                          | 15 |
| Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad               | 15 |
| Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad               | 15 |
| Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad               | 16 |
| Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud                       | 17 |
| Lisa 9 Materiaalsed põhivarad                         | 18 |
| Lisa 10 Bioloogilised varad                           | 19 |
| Lisa 11 Immateriaalsed põhivarad                      | 22 |
| Lisa 12 Kapitalirent                                  | 22 |
| Lisa 13 Laenukohustised                               | 24 |
| Lisa 14 Võlad ja ettemaksed                           | 25 |
| Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad             | 25 |
| Lisa 16 Osakapital                                    | 26 |
| Lisa 17 Müügitulu                                     | 26 |
| Lisa 18 Muud äritulud                                 | 26 |
| Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused           | 27 |
| Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud                     | 27 |
| Lisa 21 Tööjõukulud                                   | 28 |
| Lisa 22 Seotud osapooled                              | 28 |
| Lisa 23 Konsolideerimata bilanss                      | 31 |
| Lisa 24 Konsolideerimata kasumiaruanne                | 32 |
| Lisa 25 Konsolideerimata rahavoogude aruanne          | 33 |
| Lisa 26 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne | 34 |
| Aruande allkirjad                                     | 35 |
| Vandeaudiitori aruanne                                | 36 |

## Tegevusaruanne

OÜ Elpa i.e alustas tegevust 2003. aastal. 2004. aastal jätkus ettevõtte äritegevuse mahtude stabiilne kasv piimatoodetega kauplemisel. 2005. ja 2006. aastal toimus müügitulu väike langus. 2007 - 2009.aastal toimus ettevõtte tegevuse laiendamine ja müügitulu kasv.

2023. aastal moodustas OÜ Elpa i.e konsolideeritud müügitulu 43 747 521 eurot. OÜ Elpa i.e müügitulust moodustas 8 % müük Eestisse, 92 % müük teistesse Euroopa Liidu maadesse. Emattevõtja osa puhaskasumist kujunes 97 336 eurot.

Konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted tegelevad põllumajandusliku tootmisega ja põllumajandustoodangu vahendamisega mille peamised tegevusalad on toorpiima ost-müük ja piimast toodetavad toiduainete tööstuses kasutatavad sisendid nagu või, koor, lõssipulber, piimapulber. Tegevusalasid muuta järgneval aastal plaanis ei ole.

28.12.2016 a. omandas tütarettevõtte Elpa OÜ 50% osaluse Vaimastvere Agro OÜ-st ja 50% osaluse Agro Piim AS-st. Hiljem osteti 1% juurde ja Vaimastvere Agro OÜ on tütarettevõtte.

31.12.2023 seisuga kuulub Elpa i.e. OÜ gruppi neli tütarettevõtet ja kolm sidusettevõtet. Kõik gruppi kuuluvad ettevõtted asuvad Eestis.

18.10.2011 a. ostis OÜ Elpa i.e. tütarettevõtte OÜ Mooramaa, osalus 67,01%.

01.02.2012 a. muudeti OÜ Mooramaa uueks ärinimeks OÜ Elpa.

21.08.2017 a. ostis Elpa i.e. OÜ tütarettevõtte Servinord OÜ, osalus 100%.

03.04.2018 a. omandati Welpa OÜ-s osalus 67,48%.

Sidusettevõtted on Kirbla Arendus OÜ, Kirbla OÜ ja Agro Piim AS.

Koroonaviiruse levimine, sõjategevus Ukrainas ning kehtestatud sanktsioonid ei ole juhtkonna hinnangul konsolideerimisgrupi tegevusele ja majanduslikule olukorrale erilist mõju avaldanud kuid endiselt kestev Vene-Ukraina sõda omab mõju ettevõtte tegevusele eelkõige läbi globaalsete trendide. Kuna olukord on endiselt kiiresti muutuv, siis otsese ja usaldusväärse kvantitatiivse hinnangu andmine sõja mõjudest ettevõtte tegevusele on jätkuvalt keeruline.

Negatiivsed makromajanduslikud arengud mõjutasid grupi aruandeaasta tulemusi, samuti energiakulude jätkuv kasv suurendasid olulisel määral sisendkulusid. Kuigi makromajanduslikud väljakutsed jätkuvad ka käesoleval aastal ning sööda hindade kasv esimesel poolaastal on endiselt väga suur, prognoosime siiski olukorra stabiliseerumist ning energia kulude vähenemist võrreldes aruandeaastaga. Juhtkonna hinnangul on konsolideerimisgrupi finantsseisund endiselt tugev ning meie pikaajaline strateegia on keskendunud jätkuvalt kasumliku kasvu tagamisele ning puudub lõpetamise kavatsus ja vajadus.

2023 aastal oli tavaline äritegevus toorpiima varumisel ja vahendustegevusel - hooajaliselt kevadest sügiseni on käive suurem kui talvekuudel. Piimahinnad kujunevad vastavalt eksportturgudele toodangu eest saadavale hinnale. Piima varumine ja edasimüük sõltub suuresti maailmaturul toimuvast.

2022-2023. aastat iseloomustavad kulude hüppeline suurenemine ja konkurentsi tugevnemine.

2024. aastal on oodata majanduskasvu aeglustumist ning hinnatõusudest põhjustatud tarbimise vähenemist. Võib eeldada sisendite hinnalangust ja toorainete kättesaadavuse paranemist.

Suuremateks investeeringuteks 2023.a. olid Valtra traktor, noorkarja hoone rekonstrueerimine, päikesepark, lauda ventilaatorid, piimatank koos abihoonena ja käppkultivaator, teisi olulisi uurimis- ja arendustegevuse projekte ning nendega seotud väljaminekuid aruandeaastal ja järgmistel aastatel plaanis ei ole.

Järgnevatel aruandeaastatel on plaanis soetada põllumajandusliku tootmise maad.

Olulisi sündmusi, mis võivad mõjutada ettevõtte tegevust ja stabiilsust järgneval majandusaastal, ei ole.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

Toiduainete turul on tihe konkurents, seetõttu plaanime 2024. aastal tõhustada turundus- ja müügitgevust ning põhitegevusega jätkata ja enim keskenduda kliendibaasi suurendamisele. Eesmärkide realiseerumiseks on oluline väärtustada ja arendada personali. Ettevõtte majandustulemusi saavad tugevalt mõjutama ebastabiilsed ja prognoosimatud energiahinnad.

Olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud :

Ettevõtte tegevus sõltub suurel määral Eesti põllumajanduse tootlikkusest ja arengust, põllumajandusettevõtjate töö tulemuslikkusest. Ettevõtte on jätkuvalt suur osakaal piima ekspordis. Ettevõtte tegevust tulevikus mõjutavad rohepöördest tulenevad muudatused ja nõuded, uute tingimuste alusel läheb tootmisprotsess keerulisemaks, nõuded karmistuvad (nt CO2 osas).

Ettevõtte töötajaskond on väga stabiilne, tööjõu voolavust ei esine.

Investeeringud: Suuremaid investeeringuid plaanis ei ole.

Valuutakursside ja intressimäärade muutumise risk: Ettevõtte pikaajaliste laenude intress on fikseeritud lepingutes, EURIBOR-i muutus ettevõtet ei puuduta. Ettevõtte arveldused toimuvad Eesti pankades kohalikus valuutas. Krediidiriske maandatakse tarneahela riskihindamise tegevustega. Tulenevalt välislaenukohustiste puudumisest on intressirisk ebaoluline. Ettevõtte likviidsus on heal tasemel.

Dividende makstakse vastavalt vajadusele.

Elpa i.e. OÜ tulevikuplaan on käivet ning kasumit kasvatada ja laiendada olemasolevat kliendibaasi.

**Konsolideerimisgrupi peamised finantssuhtarvud**

|                                                        | 2023              | 2022              |
|--------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Müügitulu</b>                                       | <b>43 747 521</b> | <b>62 113 177</b> |
| <b>Tulu kasv</b>                                       | <b>-29,6%</b>     | <b>85%</b>        |
| <b>Emaettevõtja osa puhaskasumist</b>                  | <b>97 336</b>     | <b>1 524 050</b>  |
| <b>Puhasrentaablus (%)</b>                             | <b>0,22%</b>      | <b>2,45%</b>      |
| <b>Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)</b> | <b>1,47</b>       | <b>1,39</b>       |
| <b>ROA %</b>                                           | <b>0,67%</b>      | <b>8,9%</b>       |
| <b>ROE %</b>                                           | <b>1,15%</b>      | <b>18,2%</b>      |

**Emaettevõtte peamised finantssuhtarvud**

|                                                        | 2023             | 2022             |
|--------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Müügitulu</b>                                       | <b>3 755 325</b> | <b>6 098 435</b> |
| <b>Tulu kasv</b>                                       | <b>-38,4 %</b>   | <b>34,9 %</b>    |
| <b>Puhaskasum</b>                                      | <b>-478 605</b>  | <b>1 157 043</b> |
| <b>Puhasrentaablus %</b>                               | <b>-12,7 %</b>   | <b>19 %</b>      |
| <b>Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)</b> | <b>3,41</b>      | <b>2,59</b>      |
| <b>ROA %</b>                                           | <b>-6,3 %</b>    | <b>13,4 %</b>    |
| <b>ROE %</b>                                           | <b>-8,35 %</b>   | <b>18 %</b>      |

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Tulu kasv (%) = (müügitulu 2023 – müügitulu 2022) / müügitulu 2022 \* 100
- Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu \* 100
- Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused
- ROA (%) = puhaskasum / varad kokku \* 100
- ROE (%) = puhaskasum / omakapital kokku \* 100

## Raamatupidamise aastaaruanne

### Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

|                                                                          | 31.12.2023        | 31.12.2022        | Lisa nr |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|---------|
| Varad                                                                    |                   |                   |         |
| Käibevarad                                                               |                   |                   |         |
| Raha                                                                     | 2 858 539         | 3 821 636         |         |
| Finantsinvesteeringud                                                    | 356 700           | 153 898           | 2       |
| Nõuded ja ettemaksed                                                     | 2 737 725         | 3 571 291         | 3       |
| Varud                                                                    | 1 323 436         | 1 857 997         | 4       |
| Bioloogilised varad                                                      | 19 278            | 43 510            | 10      |
| <b>Kokku käibevarad</b>                                                  | <b>7 295 678</b>  | <b>9 448 332</b>  |         |
| Põhivarad                                                                |                   |                   |         |
| Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse                             | 444 601           | 444 601           | 6,7     |
| Nõuded ja ettemaksed                                                     | 2 728 637         | 3 118 626         | 3       |
| Kinnisvarainvesteeringud                                                 | 599 774           | 585 808           | 8       |
| Materiaalsed põhivarad                                                   | 2 774 465         | 2 847 582         | 9       |
| Bioloogilised varad                                                      | 691 379           | 651 269           | 10      |
| Immateriaalsed põhivarad                                                 | 16 345            | 20 802            | 11      |
| <b>Kokku põhivarad</b>                                                   | <b>7 255 201</b>  | <b>7 668 688</b>  |         |
| <b>Kokku varad</b>                                                       | <b>14 550 879</b> | <b>17 117 020</b> |         |
| Kohustised ja omakapital                                                 |                   |                   |         |
| Kohustised                                                               |                   |                   |         |
| Lühiajalised kohustised                                                  |                   |                   |         |
| Laenukohustised                                                          | 2 352 693         | 1 904 125         | 13      |
| Võlad ja ettemaksed                                                      | 2 606 905         | 4 885 773         | 14      |
| <b>Kokku lühiajalised kohustised</b>                                     | <b>4 959 598</b>  | <b>6 789 898</b>  |         |
| Pikaajalised kohustised                                                  |                   |                   |         |
| Laenukohustised                                                          | 1 135 845         | 1 942 269         | 13      |
| <b>Kokku pikaajalised kohustised</b>                                     | <b>1 135 845</b>  | <b>1 942 269</b>  |         |
| <b>Kokku kohustised</b>                                                  | <b>6 095 443</b>  | <b>8 732 167</b>  |         |
| Omakapital                                                               |                   |                   |         |
| Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital              |                   |                   |         |
| Osakapital nimiväärtuses                                                 | 5 112             | 5 112             | 16      |
| Kohustuslik reservkapital                                                | 511               | 511               |         |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)                             | 6 961 581         | 5 637 531         |         |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                                              | 97 336            | 1 524 050         |         |
| <b>Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital</b> | <b>7 064 540</b>  | <b>7 167 204</b>  |         |
| Vähemusosalus                                                            | 1 390 896         | 1 217 649         |         |
| <b>Kokku omakapital</b>                                                  | <b>8 455 436</b>  | <b>8 384 853</b>  |         |
| <b>Kokku kohustised ja omakapital</b>                                    | <b>14 550 879</b> | <b>17 117 020</b> |         |

## Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

|                                                          | 2023           | 2022             | Lisa nr |
|----------------------------------------------------------|----------------|------------------|---------|
| Müügitulu                                                | 43 747 521     | 62 113 177       | 17      |
| Muud äritulud                                            | 162 916        | 197 073          | 18      |
| Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus         | -219 850       | 230 104          |         |
| Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt                  | 13 279         | -33 755          |         |
| Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus     | 5 458          | -6 327           |         |
| Kaubad, toore, materjal ja teenused                      | -42 064 643    | -59 393 323      | 19      |
| Mitmesugused tegevuskulud                                | -327 197       | -325 043         | 20      |
| Tööjõukulud                                              | -504 809       | -467 025         | 21      |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                      | -284 977       | -327 753         | 8,9,10  |
| Muud ärikulud                                            | -12 349        | -35 942          |         |
| <b>Ärikasum (kahjum)</b>                                 | <b>515 349</b> | <b>1 951 186</b> |         |
| Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt                  | 2 802          | 9 271            | 2       |
| Intressitulud                                            | 51 602         | 35 276           |         |
| Intressikulud                                            | -113 652       | -79 188          |         |
| Muud finantstulud ja -kulud                              | -103 832       | -224             |         |
| <b>Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist</b>              | <b>352 269</b> | <b>1 916 321</b> |         |
| Tulumaks                                                 | -51 686        | -50 000          |         |
| <b>Aruandeaasta kasum (kahjum)</b>                       | <b>300 583</b> | <b>1 866 321</b> |         |
| Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist) | 97 336         | 1 524 050        |         |
| Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)                  | 203 247        | 342 271          |         |

## Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

|                                                                 | 2023            | 2022             | Lisa nr |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|---------|
| Rahavood äritegevusest                                          |                 |                  |         |
| Ärikasum (kahjum)                                               | 515 349         | 1 951 186        |         |
| Korrigeerimised                                                 |                 |                  |         |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                             | 284 977         | 327 753          | 8,9,10  |
| Kasum (kahjum) põhivarade müügist                               | -41 710         | -7 964           |         |
| Muud korrigeerimised                                            | -115 062        | -145 098         |         |
| <b>Kokku korrigeerimised</b>                                    | <b>128 205</b>  | <b>174 691</b>   |         |
| Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus               | 582 605         | -719 326         |         |
| Varude muutus                                                   | 534 560         | -301 723         |         |
| Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus           | -2 086 863      | 1 049 677        |         |
| Laekunud intressid                                              | 30 989          | 1 003            |         |
| Makstud intressid                                               | -100 563        | -56 830          |         |
| Laekumised sihtfinantseerimisest                                | 120 828         | 178 852          |         |
| <b>Kokku rahavood äritegevusest</b>                             | <b>-274 890</b> | <b>2 277 530</b> |         |
| Rahavood investeerimistegevusest                                |                 |                  |         |
| Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel | -204 440        | -479 567         | 9       |
| Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist   | 112 500         | 164 732          |         |
| Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel                    | 0               | -350 000         | 8       |
| Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel                 | -200 000        | -12 943          |         |
| Antud laenud                                                    | -294 000        | -368 711         |         |
| Antud laenude tagasimaksed                                      | 343 000         | 200 000          |         |
| <b>Kokku rahavood investeerimistegevusest</b>                   | <b>-242 940</b> | <b>-846 489</b>  |         |
| Rahavood finantseerimistegevusest                               |                 |                  |         |
| Saadud laenud                                                   | 6 000           | 3 541 669        |         |
| Saadud laenude tagasimaksed                                     | -261 827        | -2 591 407       |         |
| Arvelduskrediidi saldo muutus                                   | 1 038           | 1 534            |         |
| Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed                              | -139 170        | -254 323         |         |
| Makstud dividendid                                              | 0               | -200 000         |         |
| Makstud ettevõtte tulumaks                                      | -51 686         | -50 000          |         |
| Muud laekumised finantseerimistegevusest                        | 378             | 0                |         |
| <b>Kokku rahavood finantseerimistegevusest</b>                  | <b>-445 267</b> | <b>447 473</b>   |         |
| <b>Kokku rahavood</b>                                           | <b>-963 097</b> | <b>1 878 514</b> |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses                      | 3 821 636       | 1 943 122        |         |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>                        | <b>-963 097</b> | <b>1 878 514</b> |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus                        | 2 858 539       | 3 821 636        |         |

## Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

|                                |                                                             |                              |                             |               | Kokku     |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|---------------|-----------|
|                                | Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital |                              |                             | Vähemusosalus |           |
|                                | Osakapital<br>nimiväärtuses                                 | Kohustuslik<br>reservkapital | Jaotamata kasum<br>(kahjum) |               |           |
| 31.12.2021                     | 5 112                                                       | 511                          | 5 837 531                   | 875 378       | 6 718 532 |
| Aruandeaasta kasum<br>(kahjum) | 0                                                           | 0                            | 1 524 050                   | 342 271       | 1 866 321 |
| Väljakuulutatud<br>dividendid  | 0                                                           | 0                            | -200 000                    | 0             | -200 000  |
| 31.12.2022                     | 5 112                                                       | 511                          | 7 161 581                   | 1 217 649     | 8 384 853 |
| Aruandeaasta kasum<br>(kahjum) | 0                                                           | 0                            | 97 336                      | 203 247       | 300 583   |
| Väljakuulutatud<br>dividendid  | 0                                                           | 0                            | -200 000                    | -30 000       | -230 000  |
| 31.12.2023                     | 5 112                                                       | 511                          | 7 058 917                   | 1 390 896     | 8 455 436 |

## Raamatupidamise aastaaruande lisad

### Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

#### Üldine informatsioon

OÜ Elpa i.e konsolideerimisgrupi 2023. aasta majandusaasta aruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga.

Konsolideeritud aruannetes on rida-realt konsolideeritud emaettevõtte kontrolli all oleva tütarettevõtte finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik omavahelised nõuded ja kohustised, omavahelised tehingud.

OÜ Elpa i.e konsolideerimisgrupi kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

#### Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Arvestuspõhimõtete muutuse tõttu kajastatakse rajatud rohumaa arvestust põhivarade koosseisus, bioloogiliste varade kirjel.

| Lisarea nimetus                  | 31.12.2022 | Muutus  | 31.12.2022 |
|----------------------------------|------------|---------|------------|
| Käibevara<br>bioloogilised varad | 98 791     | -55 281 | 43 510     |
| Põhivara<br>bioloogilised varad  | 595 988    | 55 281  | 651 269    |

#### Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koosneb konsolideeritud bilansist, kasumiaruandest, rahavoogude aruandest, omakapitali muutuste aruandest ja vastavatest lisadest, mis sisaldavad muuhulgas emaettevõtte konsolideerimata bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet. Konsolideeritud aruannete koostamisel tuleb lähtuda samadest põhimõtetest nagu konsolideerimata aruannete koostamisel, välja arvatud asjaolu, et kõik andmed esitatakse ema- ja tütarettevõtete kohta tervikuna, nagu oleks tegemist ühe majandusüksusega.

Konsolideeritud aruannetes tuleb rida-realt liita emaettevõtte ja tütarettevõtete finantsnäitajad (nii bilansi-, kasumiaruande ja rahavoogude aruande kirjed kui ka lisades ja muudes aruande osades avalikustatavad finantsnäitajad).

Tütarettevõtted konsolideeritakse alates nende omandamise kuupäevast kuni müügikuupäevani. Juhul kui tütarettevõtte müüakse aruandeperioodi jooksul, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes müüdü tütarettevõtte tulused ja kulusid kuni müügikuupäevani. Vahet müügihinna ja tütarettevõtte netovara bilansilise väärtuse vahel kontserni bilansis (kaasa arvatud firmaväärtus) müügikuupäeva seisuga kajastatakse kasumina (kahjumina) tütarettevõtte müügist.

Vähemusosalus on vähemusosanikele kuuluv osa omandatava/omndatud ettevõtte netovara õiglasel väärtuses. Vähemusosalusele kuuluvat osa omandatava ettevõtte omakapitalis arvutatakse vastavalt omandaja tegelikule osalusele omandatava ettevõtte omakapitalis ning arvesse ei võeta aktsiaoptsioonide või konverteeritavate instrumentide võimalikku mõju.

Vähemusosalus on see osa tütarettevõtte netovarast ja aruandeaasta puhaskasumist või -kahjumist, mis ei kuulu otseselt ega kaudselt (teiste tütarettevõtete kaudu) emaettevõttele.

#### Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas ning lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudmeetodil.

#### Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised seisuga 31. detsember 2023 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

#### Finantsinvesteeringud

Kauplemiseesmärgil ostetud finantsinvesteeringud kajastatakse põhireegli kohaselt lühiajalise finantsinvesteeringuna. Pikaajaliste finantsinvesteeringud on arvele võetud soetusmaksumuses, mis sisaldab ka otseseid tehingukulusid. Pikaajalised finantsinvesteeringud kajastatakse bilansis õiglases väärtuses, juhul kui see on usaldusväärselt hinnatav. Aktsiate ja muude omakapitaliinstrumentide õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav juhul, kui nendega ei toimu aktiivset kauplemist ning puuduvad ka alternatiivsed meetodid nende väärtuse usaldusväärselt hindamiseks – selliseid aktsiaid kajastatakse soetusmaksumuses (miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse). Igal bilansipäeval tuleb hinnata, kas esineb tunnuseid finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse languse osas. Õiglasele väärtusele ümber hindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud aruandeperioodi kasumiaruandes. Õiglase väärtuse hindamine toimub börsihinna alusel. Olukorras, kus rahalised vahendid on üle kantud varahaldusega tegelevale ettevõttele, kajastatakse finantsinvesteeringutena kogu halduri käes olev portfelli, sh. ka see osa portfellist, mida haldur hoiab rahas, kuna selle raha otsene valdus on üle antud varahaldusega tegelevale ettevõttele.

#### **Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad**

Sidusettevõtteid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil, millega võetakse investeering arvele tema soetusmaksumuses. Hiljem korrigeeritakse soetusmaksumust vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Igal bilansipäeval tuleb hinnata, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse tütar- ja sidusettevõtte poolt makstavad dividendid emaettevõtte aruandes tuluna hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele, olenemata sellest, kas jaotatav kasum teeniti enne või pärast selle tütar- või sidusettevõtte soetamist emaettevõtte poolt. Tütarettevõtteid konsolideeritakse rida-realt meetodil, emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse neid soetusmaksumuse meetodil.

#### **Nõuded ja ettemaksud**

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o. nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused). Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (s.t. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi. Äritegevusega seotud nõuete allahindlus kajastatakse kasumiaruandes real "olulised käibevara allahindlused". Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on sõltuvalt ebatõenäoliselt laekuva nõude tekkimise põhjustest kantud täies ulatuses kuludesse. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisenähtena aruandeperioodi kasumiaruandes. Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud, muud lühi- ja pikaajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Muude nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Laenuvõtte ja muude investeerimistegevusega seotud nõuete allahindlusi kajastatakse kasumiaruande finantskuludena.

#### **Varud**

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit. Põllumajandustoodang (omatoodetud söödad ja seemned ning loomakasvatuse kõrvaltoodang) kajastatakse bioloogilisest varast eraldumise hetkel tema õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Selliselt leitud väärtust loetakse ühtlasi põllumajandusliku toodangu soetusmaksumuseks tema edasisel kajastamisel varuna. Lõpetamata- ja valmistoodang võetakse arvele samuti soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Materjalid ja lõpetamata toodang hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimismaksumuse. Põllumajandustoodangu õiglase väärtuse määramisel lähtutakse määramise ajal Eesti Vabariigis sarnase kvaliteediga toodangule kehtivatest turuhindadest. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse allahindluse perioodil kasumiaruande real olulised käibevara allahindlused.

#### **Bioloogilised varad**

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav. Aktiivse turu olemasolul kajastatakse bioloogilist vara turuväärtuses. Bioloogilised varad jaotatakse tarbitavateks ja tootvateks varadeks, mis omakorda võivad olla küpsed või ebaküpsed varad. Käesolevas aruandes on ebaküps tarbitav bioloogiline vara pullvasikad ja talivilja oras. Tootvate ebaküpsede bioloogiliste varade hulka kuuluvad lehmnoorveised. Küpsede tootvate bioloogiliste varade hulka kuuluvad lüpsilehmad. Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum-kahjum bioloogilistest varadest".

Hinnang on hinnamääramise viis, mille kaudu arvestusmeetod määrab füüsilises väljenduses varalise elemendi suuruse ja väljendab selle abil saadud väärtust. Ettevõtte on hinnanud varad järgmiselt:

1. Talivilja õiglane väärtus on hinnatakse soetusmaksumuse alusel, kuna aruandekuupäeva seisuga ei ole bioloogiline muundumine olnud oluline.

2. Loomade õiglane väärtus on hinnatud Eesti Tõuloomakasvatavate ühistu ekspertide poolt.

Õiglase väärtuse määramisel võib aluseks võtta bioloogilise vara soetusmaksumuse, kui:

- a) vara ei ole pärast soetamist oluliselt bioloogiliselt muundunud;
- b) bioloogilise muundumise mõju vara maksumusele ei ole oluline.

Bioloogilist vara, mille õiglast väärtust ei ole võimalik hinnata mõistliku kulu ja pingutusega, kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha lahutatud akumuleeritud kulum ning võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes kirjetel „Kasum/kahjum bioloogiliselt varalt”. Bioloogilist vara klassifitseeritakse tarbitavateks ja tootvateks varadeks:

- a) tarbitavad bioloogilised varad on edasimüümise eesmärgil kasvatatavad pullid, talivili;
- b) tootvad bioloogilised varad, mida hoitakse põllumajandusliku toodangu saamise eesmärgil, on lehmullikad, põhikarja lehmad ja rajatud rohumaad.

Rajatud rohumaasid võetakse arvele soetusmaksumuses kuna õiglast väärtust ei ole võimalik mõistliku kulu ja pingutusega hinnata. Soetusmaksumuses kajastuvad kõik tehtud kulutused, mis on tehtud rohumaade rajamiseks. Rajatud rohumaad amortiseeritakse nelja aasta jooksul.

### Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seotud kulutusi.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse bilansis soetusmaksumuse meetodil analoogiliselt materiaalsele põhivarale, s.t.

soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Hiliseimate parendustega seotud kulutused lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele juhul, kui on tõenäoline nende osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel.

Kinnisvarainvesteeringu amortisatsioonimääraks on 1/20, välja arvatud juhul kui kinnisvarainvesteeringuks on maa. Maad ei amortiseerita.

Kinnisvarainvesteeringud hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varaobjekti kaetav väärtus on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest. Aruandekuupäeval hindab ettevõtte juhtkond kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele.

### Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumuleeritud kulum.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus on alates 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid parendustöid, mis vastavad põhivara mõistele ja bilansis kajastamise kriteeriumitele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Muud kulutused, mis pigem säilitavad põhivara võimet luua majanduslikku kasu, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Immateriaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja tema soetamiseks tehtud otsestest kulutustest. Immateriaalseks põhivaraks on antud juhul firmaväärtus ja amortiseerimise periood 10 aastat on valitud juhatused hinnangu alusel.

### Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640

#### Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

| Põhivara grupi nimi | Kasulik eluiga   |
|---------------------|------------------|
| Maa                 | ei amortiseerita |
| Hooned ja rajatised | 20-60 aastat     |
| Masinad ja seadmed  | 3-13 aastat      |
| Muu inventar        | 2-20 aastat      |

### Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi jõustumisel kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas.

Kapitalirendi tingimusel renditavaid varasid amortiseeritakse lähtudes ettevõttes sama tüüpi varade osas rakendatavatest tavalistest amortisatsioonipõhimõtetest.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul kuluna.

### Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruande kuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruande päevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

### Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) ja kajastatakse vastavalt RTJ 5; vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis kui sihtfinantseerimine laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud tingimused on täidetud.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse kasumiaruandes kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemad eraldi.

### Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reservkapital moodustab 10% osakapitalist.

### Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud tasu õiglasel väärtusel, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Teenuse müügi puhul on müügitulu tekkimise aeg teenuse osutamise kuu.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

### Kulud

Kulude arvestus toimub tekkepõhiselt, arvestuskuuks on tegeliku kulu toimumise aeg.

Ettemakstud kulud on bilansis kajastatud varana mis kantakse kuludesse tulevaste perioodide jooksul, lühikese aja jooksul (12 kuud).

Kulutused, mis tõenäoliselt ei genereeri tulusid, kajastatakse kuluna nende toimumise hetkel.

Kulud kajastatakse samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusid.

### Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele.

Seotud osapooled on:

\* Osaühingu juhatus ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriliste otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

\* Tütarettevõtte

\* Sidusettevõtte

## Lisa 2 Lühiajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

|                   |                 |               |               |               | Kokku          |
|-------------------|-----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
|                   | Aktsiad ja osad | Fondiosakud   | Võlakirjad    | Muud          |                |
| <b>31.12.2021</b> | 93 818          | 0             | 27 883        | 0             | 121 701        |
| Muud              | 8 806           | 0             | 5 120         | 18 271        | 32 197         |
| <b>31.12.2022</b> | <b>102 624</b>  | <b>0</b>      | <b>33 003</b> | <b>18 271</b> | <b>153 898</b> |
| Muud              | 76 159          | 26 215        | 54 286        | 46 142        | 202 802        |
| <b>31.12.2023</b> | <b>178 783</b>  | <b>26 215</b> | <b>87 289</b> | <b>64 413</b> | <b>356 700</b> |

Pank haldab ettevõtte portfelli, 2023 a. kanti pangale üle 200 000 - need on vahendid portfellihalduseks.

Muud muutused sisaldavad kõiki panga poolt portfellihalduse raames teostatavaid tehinguid, kasumeid ja kahjumeid nendelt tehingutelt. Veerus "muud" on investeerimisportfellis aruandekuupäeval olev raha jääk, mis on panga käsutuses.

## Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

|                                    | 31.12.2023       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     | Lisa nr |
|------------------------------------|------------------|-----------------------------------|---------------------|---------|
|                                    |                  | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul |         |
| Nõuded ostjate vastu               | 2 786 670        | 1 699 470                         | 1 087 200           |         |
| Ostjatelt laekumata arved          | 2 786 670        | 1 699 470                         | 1 087 200           |         |
| Nõuded seotud osapoolte vastu      | 112 667          | 112 667                           |                     | 22      |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 581 801          | 581 801                           |                     | 5       |
| Laenunõuded                        | 1 763 216        | 247 711                           | 1 515 505           |         |
| Muud nõuded                        | 214 249          | 88 317                            | 125 932             |         |
| Intressinõuded                     | 173 263          | 47 331                            | 125 932             |         |
| Viitlaekumised                     | 40 986           | 40 986                            |                     |         |
| Ettemaksed                         | 7 759            | 7 759                             |                     |         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>5 466 362</b> | <b>2 737 725</b>                  | <b>2 728 637</b>    |         |

  

|                                    | 31.12.2022       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     | Lisa nr |
|------------------------------------|------------------|-----------------------------------|---------------------|---------|
|                                    |                  | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul |         |
| Nõuded ostjate vastu               | 2 918 760        | 1 831 560                         | 1 087 200           |         |
| Ostjatelt laekumata arved          | 2 918 760        | 1 831 560                         | 1 087 200           |         |
| Nõuded seotud osapoolte vastu      | 339 003          | 339 003                           |                     | 22      |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 1 054 445        | 1 054 445                         |                     | 5       |
| Laenunõuded                        | 2 017 336        | 270 410                           | 1 746 926           |         |
| Muud nõuded                        | 347 996          | 63 496                            | 284 500             |         |
| Intressinõuded                     | 325 896          | 41 396                            | 284 500             |         |
| Viitlaekumised                     | 22 100           | 22 100                            |                     |         |
| Ettemaksed                         | 12 377           | 12 377                            |                     |         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>6 689 917</b> | <b>3 571 291</b>                  | <b>3 118 626</b>    |         |

Laenunõuete intressimäär on 2-7 % ja kõik laenud on antud EUR-s. Tähtaeg on 2025 a.

Laenunõuetele tagatise seadud ei ole.

Pikaajalise ostja nõude tähtaeg on 31.12.2026

## Lisa 4 Varud

(eurodes)

|                        | 31.12.2023 | 31.12.2022 |
|------------------------|------------|------------|
| Tooraine ja materjal   | 23 639     | 35 151     |
| Lõpetamata toodang     | 17 951     | 12 492     |
| Valmistoodang          | 291 110    | 510 960    |
| Põllumajandustoodang   | 291 110    | 510 960    |
| Müügiks ostetud kaubad | 719 464    | 1 028 122  |
| Ettemaksed varude eest | 210 000    | 210 000    |
| Muu kaup               | 61 272     | 61 272     |
| Kokku varud            | 1 323 436  | 1 857 997  |

## Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

|                                        | 31.12.2023 |           | 31.12.2022 |           |
|----------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|
|                                        | Ettemaks   | Maksuvõlg | Ettemaks   | Maksuvõlg |
| Käibemaks                              | 576 162    | 17 702    | 1 047 568  | 25 219    |
| Üksikisiku tulumaks                    | 0          | 14 096    | 0          | 15 339    |
| Erisoodustuse tulumaks                 | 0          | 743       | 0          | 793       |
| Sotsiaalmaks                           | 0          | 17 414    | 0          | 20 794    |
| Kohustuslik kogumispension             | 0          | 326       | 0          | 425       |
| Töötuskindlustusmaksed                 | 0          | 1 004     | 0          | 1 246     |
| Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad  | 0          | 794       |            | 1 411     |
| Ettemaksukonto jääk                    | 5 639      |           | 6 877      |           |
| Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad | 581 801    | 52 079    | 1 054 445  | 65 227    |

## Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

| Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon |                        |            |                                       |                  |            |
|--------------------------------------------------------|------------------------|------------|---------------------------------------|------------------|------------|
| Tütarettevõtja registrikood                            | Tütarettevõtja nimetus | Asukohamaa | Põhitegevusala                        | Osaluse määr (%) |            |
|                                                        |                        |            |                                       | 31.12.2022       | 31.12.2023 |
| 12124138                                               | Elpa OÜ                | Eesti      | piima ost-müük                        | 67               | 67         |
| 11241284                                               | Servinord OÜ           | Eesti      | investeeringud<br>finantsvahenditesse | 100              | 100        |
| 14464810                                               | Welpa OÜ               | Eesti      | valdusfirmade tegevus                 | 67               | 67         |
| 10649061                                               | Vaimastvere Agro OÜ    | Eesti      | põllumajandus                         | 51               | 51         |

| Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon              |                |                |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Tütarettevõtja nimetus                                                | 31.12.2022     | 31.12.2023     |
| Elpa OÜ                                                               | 375 803        | 375 803        |
| Servinord OÜ                                                          | 97 263         | 97 263         |
| Welpa OÜ                                                              | 1 687          | 1 687          |
| Vaimastvere Agro OÜ                                                   | 94 134         | 94 134         |
| <b>Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus</b> | <b>568 887</b> | <b>568 887</b> |

## Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

| Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon |                        |            |                    |                  |            |
|--------------------------------------------------------|------------------------|------------|--------------------|------------------|------------|
| Sidusettevõtja registrikood                            | Sidusettevõtja nimetus | Asukohamaa | Põhitegevusala     | Osaluse määr (%) |            |
|                                                        |                        |            |                    | 31.12.2022       | 31.12.2023 |
| 11115462                                               | Kirbla Arendus OÜ      | Eesti      | Hoonestusprojektid | 50               | 50         |
| 10435220                                               | Kirbla OÜ              | Eesti      | Põllumajandus      | 25               | 25         |
| 10433013                                               | Agro Piim AS           | Eesti      | Põllumajandus      | 33               | 33         |

| Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon              |                |                |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Sidusettevõtja nimetus                                                | 31.12.2022     | 31.12.2023     |
| Kirbla Arendus OÜ                                                     | 240 000        | 240 000        |
| Kirbla OÜ                                                             | 195 431        | 195 431        |
| Agro Piim AS                                                          | 9 170          | 9 170          |
| <b>Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus</b> | <b>444 601</b> | <b>444 601</b> |

## Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

| Soetusmaksumuse meetod |                |                |                |
|------------------------|----------------|----------------|----------------|
|                        |                |                | Kokku          |
|                        | Maa            | Ehitised       |                |
| <b>31.12.2021</b>      |                |                |                |
| Soetusmaksumus         | 0              | 461 794        | 461 794        |
| Akumuleeritud kulum    | 0              | -203 696       | -203 696       |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | <b>0</b>       | <b>258 098</b> | <b>258 098</b> |
|                        |                |                |                |
| Ostud ja parendused    | 350 000        | 0              | 350 000        |
| Amortisatsioonikulu    | 0              | -22 290        | -22 290        |
|                        |                |                |                |
| <b>31.12.2022</b>      |                |                |                |
| Soetusmaksumus         | 350 000        | 461 794        | 811 794        |
| Akumuleeritud kulum    | 0              | -225 986       | -225 986       |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | <b>350 000</b> | <b>235 808</b> | <b>585 808</b> |
|                        |                |                |                |
| Amortisatsioonikulu    | 0              | -10 592        | -10 592        |
| Ümberliigitamised      | 0              | 24 558         | 24 558         |
|                        |                |                |                |
| <b>31.12.2023</b>      |                |                |                |
| Soetusmaksumus         | 350 000        | 525 856        | 875 856        |
| Akumuleeritud kulum    | 0              | -276 082       | -276 082       |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | <b>350 000</b> | <b>249 774</b> | <b>599 774</b> |

|                                                 | 2023   | 2022   |
|-------------------------------------------------|--------|--------|
| Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu  | 30 150 | 18 700 |
| Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud | -9 367 | -5 567 |

## Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

|                                               |                |                  |                    |                             |                      | Kokku            |
|-----------------------------------------------|----------------|------------------|--------------------|-----------------------------|----------------------|------------------|
|                                               | Maa            | Ehitised         | Masina- ja seadmed | Muud materiaalsed põhivarad | Lõpetamata projektid |                  |
| <b>31.12.2021</b>                             |                |                  |                    |                             |                      |                  |
| Soetusmaksumus                                | 438 529        | 1 664 117        | 1 952 070          | 66 127                      | 19 782               | 4 140 625        |
| Akumuleeritud kulum                           | 0              | -567 639         | -977 029           | -21 082                     | 0                    | -1 565 750       |
| <b>Jääkmaksumus</b>                           | <b>438 529</b> | <b>1 096 478</b> | <b>975 041</b>     | <b>45 045</b>               | <b>19 782</b>        | <b>2 574 875</b> |
| Ostud ja parendused                           |                | 216 282          | 434 013            | 30 111                      | 13 099               | 693 505          |
| Amortisatsioonikulu                           |                | -59 577          | -200 422           | -3 678                      |                      | -263 677         |
| Allahindlused väärtuse languse tõttu          |                | -353             |                    |                             |                      | -353             |
| Müügid (jääkmaksumuses)                       |                |                  | -156 768           |                             |                      | -156 768         |
| <b>31.12.2022</b>                             |                |                  |                    |                             |                      |                  |
| Soetusmaksumus                                | 438 529        | 1 878 577        | 1 940 318          | 88 423                      | 32 881               | 4 378 728        |
| Akumuleeritud kulum                           | 0              | -625 747         | -888 454           | -16 945                     | 0                    | -1 531 146       |
| <b>Jääkmaksumus</b>                           | <b>438 529</b> | <b>1 252 830</b> | <b>1 051 864</b>   | <b>71 478</b>               | <b>32 881</b>        | <b>2 847 582</b> |
| Ostud ja parendused                           |                |                  | 143 571            |                             | 148 588              | 292 159          |
| Amortisatsioonikulu                           | 0              | -65 068          | -198 687           | -6 173                      |                      | -269 928         |
| Müügid (jääkmaksumuses)                       |                |                  | -70 790            |                             |                      | -70 790          |
| Ümberliigitamised                             |                | 81 035           | 9 619              | 46 475                      | -161 687             | -24 558          |
| Ümberliigitamised lõpetamata projektidest     |                | 105 593          | 9 619              | 46 475                      | -161 687             | 0                |
| Ümberliigitamised kinnisvarainvesteeringutega |                | -24 558          |                    |                             |                      | -24 558          |
| <b>31.12.2023</b>                             |                |                  |                    |                             |                      |                  |
| Soetusmaksumus                                | 438 529        | 1 920 108        | 1 960 777          | 134 898                     | 19 782               | 4 474 094        |
| Akumuleeritud kulum                           | 0              | -651 311         | -1 025 200         | -23 118                     | 0                    | -1 699 629       |
| <b>Jääkmaksumus</b>                           | <b>438 529</b> | <b>1 268 797</b> | <b>935 577</b>     | <b>111 780</b>              | <b>19 782</b>        | <b>2 774 465</b> |

### Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

|                    | 2023           | 2022           |
|--------------------|----------------|----------------|
| Masina- ja seadmed | 112 500        | 164 732        |
| <b>Kokku</b>       | <b>112 500</b> | <b>164 732</b> |

## Lisa 10 Bioloogilised varad

(eurodes)

### Õiglase väärtuse meetod

| Käibevarad                                                       |               |          |          | Kokku    |
|------------------------------------------------------------------|---------------|----------|----------|----------|
|                                                                  | Loomsed varad | Vili     | Rohumaad |          |
| <b>31.12.2021</b>                                                | 2 543         | 31 256   |          | 33 799   |
| Soetused                                                         | 0             | 40 785   |          | 40 785   |
| Müügid                                                           | -6 684        |          |          | -6 684   |
| Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine | -263          | -127 763 |          | -128 026 |
| Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine                      | 5 934         | 96 507   |          | 102 441  |
| Muud muutused                                                    | 1 195         | 0        |          | 1 195    |
| <b>31.12.2022</b>                                                | 2 725         | 40 785   |          | 43 510   |
| Soetused                                                         | 2 600         | 16 327   |          | 18 927   |
| Müügid                                                           | -8 984        | 0        |          | -8 984   |
| Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine | -245          | -110 297 |          | -110 542 |
| Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine                      | 5 139         | 69 512   |          | 74 651   |
| Muud muutused                                                    | 1 716         | 0        |          | 1 716    |
| <b>31.12.2023</b>                                                | 2 951         | 16 327   |          | 19 278   |
|                                                                  |               |          |          |          |

| Põhivarad                                                        |               |      |          | Kokku    |
|------------------------------------------------------------------|---------------|------|----------|----------|
|                                                                  | Loomsed varad | Vili | Rohumaad |          |
| <b>31.12.2021</b>                                                | 627 188       |      |          | 627 188  |
| Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest                        | -4 586        |      |          | -4 586   |
| Müügid                                                           | -184 074      |      |          | -184 074 |
| Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine | -42 918       |      |          | -42 918  |
| Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine                      | 20 034        |      |          | 20 034   |
| Muud muutused                                                    | 180 344       |      |          | 180 344  |
| <b>31.12.2022</b>                                                | 595 988       |      |          | 595 988  |
| Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest                        | -7 550        |      |          | -7 550   |
| Müügid                                                           | -153 630      |      |          | -153 630 |
| Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine | -45 574       |      |          | -45 574  |
| Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine                      | 20 046        |      |          | 20 046   |
| Muud muutused                                                    | 239 082       |      |          | 239 082  |
| <b>31.12.2023</b>                                                | 648 362       |      |          | 648 362  |

**Soetusmaksumuse meetod**

| Põhivarad           |               |      |          | Kokku   |
|---------------------|---------------|------|----------|---------|
|                     | Loomsed varad | Vili | Rohumaad |         |
| <b>31.12.2021</b>   |               |      |          |         |
| Soetusmaksumus      |               |      | 116 596  | 116 596 |
| Akumuleeritud kulum |               |      | -49 050  | -49 050 |
| <b>Jääkmaksumus</b> |               |      | 67 546   | 67 546  |
|                     |               |      |          |         |
| Soetused            |               |      | 16 884   | 16 884  |
| Amortisatsioonikulu |               |      | -29 149  | -29 149 |
|                     |               |      |          |         |
| <b>31.12.2022</b>   |               |      |          |         |
| Soetusmaksumus      |               |      | 108 231  | 108 231 |
| Akumuleeritud kulum |               |      | -52 950  | -52 950 |
| <b>Jääkmaksumus</b> |               |      | 55 281   | 55 281  |
|                     |               |      |          |         |
| Soetused            |               |      | 14 543   | 14 543  |
| Amortisatsioonikulu |               |      | -26 807  | -26 807 |
|                     |               |      |          |         |
| <b>31.12.2023</b>   |               |      |          |         |
| Soetusmaksumus      |               |      | 75 441   | 75 441  |
| Akumuleeritud kulum |               |      | -32 424  | -32 424 |
| <b>Jääkmaksumus</b> |               |      | 43 017   | 43 017  |

| Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades |               |                |
|------------------------------------------------------|---------------|----------------|
|                                                      | 2023          | 2022           |
| Loomsed varad                                        | 88 252        | 115 128        |
| <b>Kokku</b>                                         | <b>88 252</b> | <b>115 128</b> |

Bioloogilise vara hindamisalused ja eeldused:

Põllumajandustoodangu õiglase väärtuse määramisel lähtutakse määramise ajal Eesti Vabariigi sarnase kvaliteediga toodangule kehtivatest turuhindadest.

Tootvate bioloogiliste varade turuväärtuses hindamise aluseks on loomade realiseerimisel kehtivad turuhinnad. Õiglases väärtuses hindamisel on oluliseks eelduseks ettevõtte tegevuse jätkumine stabiilsete või kasvavate müügihindade korra.

Loomsete bioloogiliste varade hindamisel kaasatakse ekspert Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistust.

## Lisa 11 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

|                     |               |                               | Kokku         |
|---------------------|---------------|-------------------------------|---------------|
|                     | Firmaväärtus  | Muud immateriaalsed põhivarad |               |
| <b>31.12.2021</b>   |               |                               |               |
| Soetusmaksumus      | 417 872       | 6 506                         | 424 378       |
| Akumuleeritud kulum | -355 283      | -6 506                        | -361 789      |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>62 589</b> | <b>0</b>                      | <b>62 589</b> |
|                     |               |                               |               |
| Amortisatsioonikulu | -41 787       |                               | -41 787       |
|                     |               |                               |               |
| <b>31.12.2022</b>   |               |                               |               |
| Soetusmaksumus      | 417 872       | 6 506                         | 424 378       |
| Akumuleeritud kulum | -397 070      | -6 506                        | -403 576      |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>20 802</b> | <b>0</b>                      | <b>20 802</b> |
|                     |               |                               |               |
| Amortisatsioonikulu | -4 457        |                               | -4 457        |
|                     |               |                               |               |
| <b>31.12.2023</b>   |               |                               |               |
| Soetusmaksumus      | 417 872       | 6 506                         | 424 378       |
| Akumuleeritud kulum | -401 527      | -6 506                        | -408 033      |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>16 345</b> | <b>0</b>                      | <b>16 345</b> |

## Lisa 12 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

|                                      | 31.12.2023     | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     | Intressimäär               | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|--------------------------------------|----------------|----------------------------------|---------------------|----------------------------|-------------|-------------|
|                                      |                | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul |                            |             |             |
| Masinad ja seadmed<br>SWED liising   | 101 673        | 19 645                           | 82 028              | 6 kuu<br>Euribor+2,99%     | EUR         | 2027        |
| Masinad ja seadmed                   | 408 327        | 117 960                          | 290 367             | 6 kuu<br>Euribor+1,45-2,3% | EUR         | 2024-2028   |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | <b>510 000</b> | <b>137 605</b>                   | <b>372 395</b>      |                            |             |             |

|                                      | 31.12.2022 | Jaotus järeljäänud tähtaja järgi |                     | Intressimäär              | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|--------------------------------------|------------|----------------------------------|---------------------|---------------------------|-------------|-------------|
|                                      |            | 12 kuu jooksul                   | 1 - 5 aasta jooksul |                           |             |             |
| Masinad ja seadmed SWED liising      | 120 796    | 19 123                           | 101 673             | 6 kuu<br>Euribor+2,99%    | EUR         | 2027        |
| Masinad ja seadmed SEB Liising       | 462 026    | 122 867                          | 339 159             | 6 kuu<br>Euribor+1,5-2,3% | EUR         | 2023-2027   |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | 582 822    | 141 990                          | 440 832             |                           |             |             |

| Renditud varade bilansiline jääkmaksumus |                |                |
|------------------------------------------|----------------|----------------|
|                                          | 31.12.2023     | 31.12.2022     |
| Masinad ja seadmed                       | 587 286        | 647 993        |
| <b>Kokku</b>                             | <b>587 286</b> | <b>647 993</b> |

## Lisa 13 Laenukohustised

(eurodes)

|                                               | 31.12.2023       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                        |               | Intressimäär            | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|-----------------------------------------------|------------------|-----------------------------------|------------------------|---------------|-------------------------|-------------|-------------|
|                                               |                  | 12 kuu<br>jooksul                 | 1 - 5 aasta<br>jooksul | üle 5 aasta   |                         |             |             |
| Lühiajalised laenud                           |                  |                                   |                        |               |                         |             |             |
| Saadud laen                                   | 500 000          | 500 000                           |                        |               | 7%                      | EUR         | 2024        |
| Arvelduskrediit                               | 224 946          | 224 946                           |                        |               | 2,05%+€STR<br>3,662%    | EUR         | 31.03.2024  |
| <b>Lühiajalised laenud kokku</b>              | <b>724 946</b>   | <b>724 946</b>                    |                        |               |                         |             |             |
| Pikaajalised laenud                           |                  |                                   |                        |               |                         |             |             |
| Tegevjuhtkonna olulise mõju all olev ettevõte | 1 256 155        | 755 655                           | 500 500                |               | 7%                      | EUR         | 2025        |
| SEB pank laenukohustis                        | 983 998          | 734 073                           | 249 925                |               | 2,33%+ 6 kuu<br>EURIBOR | EUR         | 2025        |
| Laen maa ost                                  | 13 439           | 414                               | 2 068                  | 10 957        | 5%                      | EUR         | 2056        |
| <b>Pikaajalised laenud kokku</b>              | <b>2 253 592</b> | <b>1 490 142</b>                  | <b>752 493</b>         | <b>10 957</b> |                         |             |             |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b>          | <b>510 000</b>   | <b>137 605</b>                    | <b>372 395</b>         |               |                         |             |             |
| <b>Laenukohustised kokku</b>                  | <b>3 488 538</b> | <b>2 352 693</b>                  | <b>1 124 888</b>       | <b>10 957</b> |                         |             |             |

  

|                                               | 31.12.2022       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                        |               | Intressimäär            | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|-----------------------------------------------|------------------|-----------------------------------|------------------------|---------------|-------------------------|-------------|-------------|
|                                               |                  | 12 kuu<br>jooksul                 | 1 - 5 aasta<br>jooksul | üle 5 aasta   |                         |             |             |
| Lühiajalised laenud                           |                  |                                   |                        |               |                         |             |             |
| Saadud laen                                   | 500 000          | 500 000                           |                        |               | 7%                      | EUR         | 2023        |
| SEB pank laenukohustis                        | 10 460           | 10 460                            |                        |               | 2,02%                   | EUR         | 2023        |
| Arvelduskrediit                               | 223 908          | 223 908                           |                        |               | 2,9%+€STR<br>3,662%     | EUR         | 31.03.2023  |
| <b>Lühiajalised laenud kokku</b>              | <b>734 368</b>   | <b>734 368</b>                    |                        |               |                         |             |             |
| Pikaajalised laenud                           |                  |                                   |                        |               |                         |             |             |
| Tegevjuhtkonna olulise mõju all olev ettevõte | 1 657 900        | 921 400                           | 736 500                |               | 7%                      | EUR         | 2025        |
| SEB pank laenukohustis                        | 857 451          | 105 953                           | 751 498                |               | 2,33%+ 6 kuu<br>EURIBOR | EUR         | 2025        |
| Laen maa ost                                  | 13 853           | 414                               | 2 068                  | 11 371        | 5%                      | EUR         | 2056        |
| <b>Pikaajalised laenud kokku</b>              | <b>2 529 204</b> | <b>1 027 767</b>                  | <b>1 490 066</b>       | <b>11 371</b> |                         |             |             |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b>          | <b>582 822</b>   | <b>141 990</b>                    | <b>440 832</b>         |               |                         |             |             |
| <b>Laenukohustised kokku</b>                  | <b>3 846 394</b> | <b>1 904 125</b>                  | <b>1 930 898</b>       | <b>11 371</b> |                         |             |             |

### Tagatiseks panditud varade bilansiline (jäak)maksumus

|     | 31.12.2023 | 31.12.2022 |
|-----|------------|------------|
| Maa | 427 966    | 427 966    |

|              |                  |                  |
|--------------|------------------|------------------|
| Ehitised     | 761 188          | 795 144          |
| <b>Kokku</b> | <b>1 189 154</b> | <b>1 223 110</b> |

Osadele ettevõtte varadele on seatud kommertsant 1. järjekohale summas 95 867 eur, 2. järjekohale summas 95 867 eur ja 3. järjekohale summas 447 381 eur.

Tegevjuhtkonna olulise mõju all olev ettevõtete saadud laenud on tagatiseta.

## Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

|                                  | 31.12.2023       | 12 kuu jooksul   | Lisa nr |
|----------------------------------|------------------|------------------|---------|
| Võlad tarnijatele                | 2 229 158        | 2 229 158        |         |
| Võlad töövõtjatele               | 48 995           | 48 995           |         |
| Maksuvõlad                       | 52 079           | 52 079           | 5       |
| Muud võlad                       | 70 758           | 70 758           |         |
| Intressivõlad                    | 70 173           | 70 173           |         |
| Muud viitvõlad                   | 585              | 585              |         |
| Saadud ettemaksed                | 204 667          | 204 667          |         |
| Muud võlad                       | 1 248            | 1 248            |         |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>2 606 905</b> | <b>2 606 905</b> |         |
|                                  |                  |                  |         |
|                                  | 31.12.2022       | 12 kuu jooksul   | Lisa nr |
| Võlad tarnijatele                | 4 273 519        | 4 273 519        |         |
| Võlad töövõtjatele               | 49 709           | 49 709           |         |
| Maksuvõlad                       | 65 227           | 65 227           | 5       |
| Muud võlad                       | 284 371          | 284 371          |         |
| Intressivõlad                    | 283 451          | 283 451          |         |
| Muud viitvõlad                   | 920              | 920              |         |
| Saadud ettemaksed                | 208 968          | 208 968          |         |
| Muud võlad                       | 3 979            | 3 979            |         |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>4 885 773</b> | <b>4 885 773</b> |         |

## Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

|                                             | 31.12.2023       | 31.12.2022       |
|---------------------------------------------|------------------|------------------|
| Tingimuslikud kohustised                    |                  |                  |
| Võimalikud dividendid                       | 5 623 134        | 5 733 916        |
| Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt | 1 405 784        | 1 427 665        |
| <b>Kokku tingimuslikud kohustised</b>       | <b>7 028 918</b> | <b>7 161 581</b> |

Elpa i.e. OÜ on Kirbla Mahe OÜ laenu (SEB pank) tagatiseks antud garantii. Pandisumma on 780 000 eur.

Osadele ettevõtte varadele on seatud kommertsant 1. järjekohale summas 95 867 eur, 2. järjekohale summas 447 381 eur.

## Lisa 16 Osakapital

(eurodes)

|                                                           | 31.12.2023 | 31.12.2022 |
|-----------------------------------------------------------|------------|------------|
| Osakapital                                                | 5 112      | 5 112      |
| Osade arv (tk)                                            | 2          | 2          |
| Arnold Kannike osalus 50 %<br>Kristjan Linkov osalus 50 % |            |            |

## Lisa 17 Müügitulu

(eurodes)

|                                                           | 2023              | 2022              |
|-----------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes               |                   |                   |
| Müük Euroopa Liidu riikidele                              |                   |                   |
| Eesti                                                     | 3 305 217         | 8 157 024         |
| Leedu                                                     | 38 662 500        | 53 956 153        |
| Läti                                                      | 1 779 804         | 0                 |
| <b>Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku</b>                | <b>43 747 521</b> | <b>62 113 177</b> |
| <b>Kokku müügitulu</b>                                    | <b>43 747 521</b> | <b>62 113 177</b> |
| Müügitulu tegevusalade lõikes                             |                   |                   |
| piima, piimatoodete, munade, toiduõli ja -rasva hulgimüük | 43 402 290        | 61 546 392        |
| mitmesuguste erinevate kaupade vahendamine                | 41 928            | 153 833           |
| söödakultuuri- ja heintaimakasvatus jm                    | 303 303           | 412 952           |
| <b>Kokku müügitulu</b>                                    | <b>43 747 521</b> | <b>62 113 177</b> |

## Lisa 18 Muud äritulud

(eurodes)

|                                        | 2023           | 2022           |
|----------------------------------------|----------------|----------------|
| Kasum materiaalsete põhivarade müügist | 41 710         | 7 964          |
| Trahvid, viivised ja hüvitised         | 0              | 9 457          |
| Rendi- ja üüritulu                     | 0              | 800            |
| Dotatsioon riigieelarvest (PRIA)       | 120 828        | 178 852        |
| Muud                                   | 378            | 0              |
| <b>Kokku muud äritulud</b>             | <b>162 916</b> | <b>197 073</b> |

## Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

|                                                  | 2023              | 2022              |
|--------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Tooraine ja materjal                             | 1 141 920         | 1 084 944         |
| Müügi eesmärgil ostetud kaubad                   | 40 095 984        | 57 212 210        |
| Müügi eesmärgil ostetud teenused                 | 507 509           | 696 135           |
| <b>Energia</b>                                   | <b>124 032</b>    | <b>120 358</b>    |
| Elektrienergia                                   | 56 103            | 26 251            |
| Kütus                                            | 67 929            | 94 107            |
| Veevarustusteenused                              | 1 207             | 1 174             |
| Alltöövõtutööd                                   | 109 635           | 122 650           |
| Transpordikulud                                  | 2 499             | 68 099            |
| Maarent                                          | 26 683            | 25 362            |
| Tööjõurent                                       | 55 174            | 62 391            |
| <b>Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused</b> | <b>42 064 643</b> | <b>59 393 323</b> |

## Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

|                                        | 2023           | 2022           |
|----------------------------------------|----------------|----------------|
| Üür ja rent                            | 11 158         | 1 815          |
| <b>Energia</b>                         | <b>9 582</b>   | <b>23 257</b>  |
| Elektrienergia                         | 7 670          | 16 744         |
| Kütus                                  | 1 912          | 6 513          |
| Mitmesugused bürookulud                | 34 877         | 42 179         |
| Lähetuskulud                           | 98 567         | 56 779         |
| Koolituskulud                          | 735            | 759            |
| Riiklikud ja kohalikud maksud          | 6 060          | 9 344          |
| Juriidilised kulud                     | 3 805          | 11 812         |
| Väheväärtuslik kontori inventar        | 30 617         | 59 341         |
| Kontori valvekulud                     | 3 388          | 3 132          |
| Transpordi kulud                       | 73 310         | 63 015         |
| Muud                                   | 55 098         | 53 610         |
| <b>Kokku mitmesugused tegevuskulud</b> | <b>327 197</b> | <b>325 043</b> |

## Lisa 21 Tööjõukulud

(eurodes)

|                                                      | 2023           | 2022           |
|------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Palgakulu                                            | 377 716        | 350 190        |
| Sotsiaalmaksud                                       | 127 093        | 116 835        |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                             | <b>504 809</b> | <b>467 025</b> |
| Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale       | 16             | 18             |
| Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:      |                |                |
| Töölepingu alusel töötav isik                        | 13             | 17             |
| Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige | 3              | 3              |

## Lisa 22 Seotud osapooled

(eurodes)

### Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

| LÜHIAJALISED                                                                                                                                            | 31.12.2023     | 31.12.2022     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| <b>Nõuded ja ettemaksed</b>                                                                                                                             |                |                |
| Sidusettevõtjad                                                                                                                                         | 30 450         | 163 068        |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad                        | 161 823        | 602 810        |
| Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 27 489         | 23 590         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>                                                                                                                       | <b>219 762</b> | <b>789 468</b> |
| <b>Laenukohustised</b>                                                                                                                                  |                |                |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad                        | 0              | 671 400        |
| <b>Kokku laenukohustised</b>                                                                                                                            | <b>0</b>       | <b>671 400</b> |
| <b>Võlad ja ettemaksed</b>                                                                                                                              |                |                |
| Sidusettevõtjad                                                                                                                                         | 29 915         | 166 334        |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad                        | 71 392         | 282 620        |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b>                                                                                                                        | <b>101 307</b> | <b>448 954</b> |

| PIKAAJALISED                                                                                                                                            | 31.12.2023 | 31.12.2022 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| <b>Nõuded ja ettemaksed</b>                                                                                                                             |            |            |
| Sidusettevõtjad                                                                                                                                         | 456 442    | 542 500    |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad                        | 259 076    | 259 026    |
| Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 925 920    | 874 920    |

|                                                                                                                                  |                  |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>                                                                                                | <b>1 641 438</b> | <b>1 676 446</b> |
| Laenukohustised                                                                                                                  |                  |                  |
| Sidusettevõtjad                                                                                                                  | 0                | 10 460           |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 1 225 155        | 579 000          |
| <b>Kokku laenukohustised</b>                                                                                                     | <b>1 225 155</b> | <b>589 460</b>   |

| ANTUD LAENUD                                                                                                                                            | 31.12.2021       | Antud laenud  | Antud laenude tagasimaksed | 31.12.2022       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------|----------------------------|------------------|
| Sidusettevõtjad                                                                                                                                         | 580 560          | 0             | 0                          | 580 560          |
| Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad                                            | 381 725          | 0             | 0                          | 381 725          |
| Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 803 920          | 71 000        | 0                          | 874 920          |
| <b>Kokku antud laenud</b>                                                                                                                               | <b>1 766 205</b> | <b>71 000</b> | <b>0</b>                   | <b>1 837 205</b> |

| ANTUD LAENUD                                                                                                                                            | 31.12.2022       | Antud laenud   | Antud laenude tagasimaksed | 31.12.2023       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|----------------|----------------------------|------------------|
| Sidusettevõtjad                                                                                                                                         | 580 560          | 0              | 250 000                    | 330 560          |
| Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad                                            | 381 725          | 143 000        | 215 699                    | 309 026          |
| Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 874 920          | 51 000         | 0                          | 925 920          |
| <b>Kokku antud laenud</b>                                                                                                                               | <b>1 837 205</b> | <b>194 000</b> | <b>465 699</b>             | <b>1 565 506</b> |

| LAENUKOHUSTISED                                                                                              | 31.12.2021     | Saadud laenud    | Saadud laenude tagasimaksed | 31.12.2022       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------|-----------------------------|------------------|
| Sidusettevõtjad                                                                                              | 30 500         | 0                | 20 040                      | 10 460           |
| Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 740 400        | 2 770 000        | 2 260 000                   | 1 250 400        |
| <b>Kokku laenukohustised</b>                                                                                 | <b>770 900</b> | <b>2 770 000</b> | <b>2 280 040</b>            | <b>1 260 860</b> |

| LAENUKOHUSTISED                                                                                              | 31.12.2022       | Saadud laenud | Saadud laenude tagasimaksed | 31.12.2023       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------|-----------------------------|------------------|
| Sidusettevõtjad                                                                                              | 10 460           | 0             | 10 460                      | 0                |
| Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 1 250 400        |               | 25 245                      | 1 225 155        |
| <b>Kokku laenukohustised</b>                                                                                 | <b>1 260 860</b> | <b>0</b>      | <b>35 705</b>               | <b>1 225 155</b> |

| MÜÜDUD                                                                                                       | 2023           |          | 2022           |              |          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------|----------------|--------------|----------|
|                                                                                                              | Kaubad         | Teenused | Kaubad         | Teenused     | Põhivara |
| Sidusettevõtjad                                                                                              | 23 160         | 0        | 10 470         | 0            |          |
| Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 121 075        | 0        | 216 753        | 2 500        |          |
| <b>Kokku müüdud</b>                                                                                          | <b>144 235</b> | <b>0</b> | <b>227 223</b> | <b>2 500</b> |          |

| OSTETUD                                                                                                      | 2023             |               | 2022             |               |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------|------------------|---------------|----------------|
|                                                                                                              | Kaubad           | Teenused      | Kaubad           | Teenused      | Põhivara       |
| Sidusettevõtjad                                                                                              | 2 323 263        | 24 500        | 2 352 967        | 17 000        | 0              |
| Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 1 709            | 0             | 3 127            | 0             | 350 000        |
| <b>Kokku ostetud</b>                                                                                         | <b>2 324 972</b> | <b>24 500</b> | <b>2 356 094</b> | <b>17 000</b> | <b>350 000</b> |

|                                                                               |             |             |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused |             |             |
|                                                                               | <b>2023</b> | <b>2022</b> |
| Arvestatud tasu                                                               | 63 439      | 63 439      |

Juhatuse liikmele on arvestatud tasu töölepingu alusel, muid tasusid ega hüvesid ei ole saadud. Vaimastvere Agro OÜ tasu töölepingu alusel 37 531 ja Elpa i.e. OÜ tasu 25 908.-

Elpa i.e. OÜ on Kirbla Mahe OÜ laenu (SEB pank) tagatiseks andnud garantii. Pandisumma on 780 000.-

## Lisa 23 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

|                                              | 31.12.2023       | 31.12.2022       |
|----------------------------------------------|------------------|------------------|
| Varad                                        |                  |                  |
| Käibevarad                                   |                  |                  |
| Raha                                         | 2 458 446        | 1 607 439        |
| Finantsinvesteeringud                        | 356 700          | 153 898          |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 762 134          | 1 242 772        |
| Varud                                        | 780 736          | 1 089 394        |
| <b>Kokku käibevarad</b>                      | <b>4 358 016</b> | <b>4 093 503</b> |
| Põhivarad                                    |                  |                  |
| Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse | 714 753          | 714 753          |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 1 949 487        | 3 057 148        |
| Kinnisvarainvesteeringud                     | 249 774          | 235 808          |
| Materiaalsed põhivarad                       | 325 250          | 504 613          |
| <b>Kokku põhivarad</b>                       | <b>3 239 264</b> | <b>4 512 322</b> |
| <b>Kokku varad</b>                           | <b>7 597 280</b> | <b>8 605 825</b> |
| Kohustised ja omakapital                     |                  |                  |
| Kohustised                                   |                  |                  |
| Lühiajalised kohustised                      |                  |                  |
| Laenukohustised                              | 775 300          | 940 523          |
| Võlad ja ettemaksed                          | 504 256          | 639 828          |
| <b>Kokku lühiajalised kohustised</b>         | <b>1 279 556</b> | <b>1 580 351</b> |
| Pikaajalised kohustised                      |                  |                  |
| Laenukohustised                              | 582 528          | 611 673          |
| <b>Kokku pikaajalised kohustised</b>         | <b>582 528</b>   | <b>611 673</b>   |
| <b>Kokku kohustised</b>                      | <b>1 862 084</b> | <b>2 192 024</b> |
| Omakapital                                   |                  |                  |
| Osakapital nimiväärtuses                     | 5 112            | 5 112            |
| Kohustuslik reservkapital                    | 511              | 511              |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) | 6 208 178        | 5 251 135        |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                  | -478 605         | 1 157 043        |
| <b>Kokku omakapital</b>                      | <b>5 735 196</b> | <b>6 413 801</b> |
| <b>Kokku kohustised ja omakapital</b>        | <b>7 597 280</b> | <b>8 605 825</b> |

## Lisa 24 Konsolideerimata kasumiaruanne (eurodes)

|                                             | 2023            | 2022             |
|---------------------------------------------|-----------------|------------------|
| Müügitulu                                   | 3 755 325       | 6 098 435        |
| Muud äritulud                               | 42 088          | 4 149            |
| Kaubad, toore, materjal ja teenused         | -3 742 584      | -4 441 553       |
| Mitmesugused tegevuskulud                   | -258 032        | -267 718         |
| Tööjõukulud                                 | -78 686         | -71 168          |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus         | -94 607         | -101 213         |
| Muud ärikulud                               | -3 977          | -20 065          |
| <b>Kokku ärikasum (-kahjum)</b>             | <b>-380 473</b> | <b>1 200 867</b> |
| Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt     | 2 802           | 9 271            |
| Intressitulud                               | 82 106          | 37 056           |
| Intressikulud                               | -35 091         | -39 988          |
| Muud finantstulud ja -kulud                 | -103 763        | -163             |
| <b>Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist</b> | <b>-434 419</b> | <b>1 207 043</b> |
| Tulumaks                                    | -44 186         | -50 000          |
| <b>Aruandeaasta kasum (kahjum)</b>          | <b>-478 605</b> | <b>1 157 043</b> |

## Lisa 25 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

|                                                                 | 2023            | 2022             |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|
| Rahavood äritegevusest                                          |                 |                  |
| Ärikasum (kahjum)                                               | -380 473        | 1 200 867        |
| Korrigeerimised                                                 |                 |                  |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                             | 94 607          | 101 213          |
| Kasum (kahjum) põhivarade müügist                               | -41 710         | -3 073           |
| Muud korrigeerimised                                            | 21 715          | 0                |
| <b>Kokku korrigeerimised</b>                                    | <b>74 612</b>   | <b>98 140</b>    |
| Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus               | 160 389         | 305 499          |
| Varude muutus                                                   | 308 658         | -65 258          |
| Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus           | 77 708          | -315 795         |
| Laekunud intressid                                              | 57 550          | 52 810           |
| Makstud intressid                                               | -22 007         | -17 630          |
| <b>Kokku rahavood äritegevusest</b>                             | <b>276 437</b>  | <b>1 258 633</b> |
| Rahavood investeerimistegevusest                                |                 |                  |
| Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel | 0               | -346 874         |
| Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist   | 112 500         | 85 499           |
| Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel                 | -200 000        | -12 943          |
| Antud laenud                                                    | -5 529 000      | -1 570 650       |
| Antud laenude tagasimaksed                                      | 6 404 000       | 1 394 900        |
| <b>Kokku rahavood investeerimistegevusest</b>                   | <b>787 500</b>  | <b>-450 068</b>  |
| Rahavood finantseerimistegevusest                               |                 |                  |
| Saadud laenud                                                   | 0               | 627 367          |
| Saadud laenude tagasimaksed                                     | -150 000        | -50 000          |
| Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed                              | -19 122         | -84 757          |
| Makstud dividendid                                              | 0               | -200 000         |
| Makstud ettevõtte tulumaks                                      | -44 186         | -50 000          |
| Muud laekumised finantseerimistegevusest                        | 378             | 0                |
| <b>Kokku rahavood finantseerimistegevusest</b>                  | <b>-212 930</b> | <b>242 610</b>   |
| <b>Kokku rahavood</b>                                           | <b>851 007</b>  | <b>1 051 175</b> |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses                      | 1 607 439       | 556 264          |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>                        | <b>851 007</b>  | <b>1 051 175</b> |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus                        | 2 458 446       | 1 607 439        |

## Lisa 26 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne (eurodes)

|                                                                                                      |                             |                              |                             | Kokku            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------------|-----------------------------|------------------|
|                                                                                                      | Osakapital<br>nimiväärtuses | Kohustuslik<br>reservkapital | Jaotamata kasum<br>(kahjum) |                  |
| <b>31.12.2021</b>                                                                                    | 5 112                       | 511                          | 5 451 135                   | 5 456 758        |
| Aruandeaasta kasum<br>(kahjum)                                                                       | 0                           | 0                            | 1 157 043                   | 1 157 043        |
| Väljakuulutatud<br>dividendid                                                                        | 0                           | 0                            | -200 000                    | -200 000         |
| <b>31.12.2022</b>                                                                                    | 5 112                       | 511                          | 6 408 178                   | 6 413 801        |
| Valitseva ja olulise mõju<br>all olevate osaluste<br>bilansiline väärtus                             | 0                           | 0                            | -714 753                    | -714 753         |
| Valitseva ja olulise mõju<br>all olevate osaluste<br>väärtus arvestatuna<br>kapitaliosaluse meetodil | 0                           | 0                            | 2 208 619                   | 2 208 619        |
| <b>Korrigeeritud<br/>konsolideerimata<br/>omakapital 31.12.2022</b>                                  | <b>5 112</b>                | <b>511</b>                   | <b>7 902 044</b>            | <b>7 907 667</b> |
| Aruandeaasta kasum<br>(kahjum)                                                                       | 0                           | 0                            | -478 605                    | -478 605         |
| Väljakuulutatud<br>dividendid                                                                        | 0                           | 0                            | -200 000                    | -200 000         |
| <b>31.12.2023</b>                                                                                    | 5 112                       | 511                          | 5 729 573                   | 5 735 196        |
| Valitseva ja olulise mõju<br>all olevate osaluste<br>bilansiline väärtus                             | 0                           | 0                            | -714 753                    | -714 753         |
| Valitseva ja olulise mõju<br>all olevate osaluste<br>väärtus arvestatuna<br>kapitaliosaluse meetodil | 0                           | 0                            | 2 239 877                   | 2 239 877        |
| <b>Korrigeeritud<br/>konsolideerimata<br/>omakapital 31.12.2023</b>                                  | <b>5 112</b>                | <b>511</b>                   | <b>7 254 697</b>            | <b>7 260 320</b> |

# Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 01.10.2024

OÜ ELPA i.e. (registrikood: 10939959) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

|                    |                    |                      |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
| KRISTJAN LINKOV    | Juhatuse liige     | 01.10.2024           |

## Aruande osanike koosoleku kinnitamise staatus

Osanike koosoleku poolt kinnitatud

# SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ ELPA i.e. osanikele

## Märkusega arvamus

Oleme auditeerinud OÜ ELPA i.e. ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2023 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates, välja arvatud meie aruande osas „Märkusega arvamuse alus” kirjeldatud asjaolude nr 3-6 mõju ja asjaolude 1-2 võimalikud mõjud, kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

## Märkusega arvamuse alus

Auditi käigus ilmnenu ulatuse piirangud:

1. Meil ei olnud võimalik auditi käigus läbi viia sularaha inventuuri, mistõttu ei suutnud me veenduda sularaha olemasolus summas 275 tuhat eurot. Ka alternatiivseid protseduure kasutades ei õnnestunud koguda piisavat asjakohast tõendusmaterjali. Seetõttu ei saanud me kindlaks teha, kas selle asjaoluga seoses on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes vaja teha mistahes muudatusi. Sarnane ulatuse piirang kehtis ka 31.12.2022 seisuga (31.12.2022 sularaha saldo 280 tuhat eurot).
2. Seoses audiitoriks määramise ajastusega ei olnud meil võimalik osaleda 2022. aasta lõpu varude inventuurides. Kuna varude arvestus põhineb inventuuride tulemustel, siis ei ole me suutnud kindlaks teha, kas varude algsaldo on korrektselt kajastatud ja kas sellega seoses on aruandesse vaja teha mistahes muudatusi.

Auditi käigus tuvastatud ja parandamata väärkajastamised:

3. Lühiajaliste nõuete ja ettemaksete hulgas on kajastatud nõuded seotud osapoolte vastu summas 113 tuhat eurot (2022: 339 tuhat eurot), mis pärinevad tehingutest aastal 2016. Meil ei olnud võimalik auditi käigus kindlaks teha, et need nõuded vastavad varana kajastamise tingimustele. Vea korrigeerimisel väheneksid lühiajalised nõuded ja eelmiste perioodide jaotamata kasum 113 tuhande euro võrra.
4. Bilansis on 31.12.2023 seisuga kajastatud pikaajalised laenukohustused summas 586 tuhat eurot ja pikaajalised nõuded ostjate vastu summas 1 087 tuhat eurot, mille puhul oleme tuvastanud asjaolusid, mis viitavad nõuete väärtuse langusele. Audiitori punkthinnangu kohaselt on võimalik allahindluse vajadus suurusjärgus 293 tuhat eurot. Vea parandamisel väheneks pikaajalised nõuded ning jaotamata kasum.
5. Aruandeaastal on maha kantud varasematest aastatest pärit vanu laenu- ja intressinõudeid summas 180 tuhat eurot. Arvestades auditi käigus saadud infot, oleks olnud asjakohane need mahakandmised teha juba varasematel aastatel. Vea parandamisel väheneks eelmiste perioodide jaotamata kasum ning 2023. aasta finantskulud summas 180 tuhat eurot.
6. Auditi käigus kogutud tõendusmaterjali põhjal oleme jõudnud järeldusele, et aruandeaastal ja ka varasematel perioodidel toimunud tehingutega kaasnevalt peaks 31.12.2023 seisuga kajastuma täiendav lühiajaline kohustus (bilansis real võlad ja ettemaksed). Auditi käigus ei olnud võimalik mõistliku ajakuluga kindlaks teha kohustise täit ulatust. Oleme suutnud kvantifitseerida vea hinnanguliselt summas 1 146 tuhat eurot (31.12.2022 seisuga hinnanguliselt summas 1 148 tuhat eurot), kuid arvestades tuvastatud asjaolusid võib sellele lisanduda veel olulises summas kohustis.

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie märkusega arvamusele.

## Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Nagu allpool kirjeldatud, oleme teinud järelduse, et muu informatsioon lahkneb meie poolt auditi käigus saadud teadmistest.

Lõigus „Märkusega arvamuse alus“ punktides 3-6 kirjeldatud väärkajastamise tõttu on väärkajastatud ka tegevusaruandes esitatud finantsnäitajad ja -suhtarvud. Sama lõigu punktides 1-2 nimetatud asjaolude tõttu ei ole me suutnud kindlaks teha, kas esineb täiendavaid asjaolusid, mille tõttu on muu informatsioon väärkajastatud. Muus osas on muu informatsioon olulises osas kooskõlas kohalduvates seadustes sätestatud nõuetega.

#### **Juhtkonna kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega**

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

#### **Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga**

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Robert Pirk

Vandeauditori number 697

Kaja Filatenko

Vandeauditori number 735

OÜ E-Audit

Auditiorettevõtja tegevusloa number 41

Teguri tn 51, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, 50107

04.10.2024

# Audiitorite digitaalallkirjad

OÜ ELPA i.e. (registrikood: 10939959) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

|                    |                    |                      |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
| ROBERT PIRK        | Vandeaudiitor      | 04.10.2024           |

## Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

|                                              | 31.12.2023       |
|----------------------------------------------|------------------|
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) | 6 961 581        |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                  | 97 336           |
| <b>Kokku</b>                                 | <b>7 058 917</b> |

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

| Tegevusala                                         | EMTAK kood | Müügitulu (EUR) | Müügitulu % | Põhitegevusala |
|----------------------------------------------------|------------|-----------------|-------------|----------------|
| Piimatoodete, munade, toiduõli ja -rasva hulgimüük | 46331      | 3755325         | 100.00%     | Jah            |